

ISSIQLIK SAQLOVCHI KIIYIMLARGA QO‘YILADIGAN TALABLAR O‘RGANISH

Yunusxodjayeva Nilufar Doniyorovna,

Namangan To‘qimachilik Sanoati Instituti, “Dizayn” kafedra assistenti

Annotatsiya: Ustki kiyimlarini loyihasini ishlab chiqishning samarali va belgilangan vazifalarini bajara oladigan kiyimlarni yaratida, issiqlik saqlash paketlarni tadqiq qilish. Ustki kiyimlarga qo‘yiladigan talablarni o‘rganish va zamonaviy astar haqida ma’lumot

Kalit sozlar: ostidagi havo harorati, fiziologik, past havo, dizayn, ustki kiyimlarini, loyihasi, sovuq, issiqlik saqlovchi, ob-havoda, paket, qishki, astar.

Kiyim ostidagi havo harorati insonning fiziologik funksiyalari, farovonligi va ishlashi uchun katta ahamiyatga ega. To‘g‘ridan-to‘g‘ri inson terisida 12°C farq juda muhimdir.

Sovuq sharoitda ustki kiyimning roli juda muhimdir. Mavsumga qarab kiyingan odamlar uchun qulay havo haroratining diapazoni sovuq mavsum uchun 18 dan 24°C gacha va issiq mavsum uchun 24 dan 28°C gacha, terining harorati doimiy bo‘lib qoladi va $32-34^{\circ}$ ga teng.

Qulay sharoitlar tushunchasi kiyim ostidagi havo namligini ham o‘z ichiga oladi va terlashning ko‘payishi boshlanganda u hal qiluvchi ahamiyatga ega bo‘ladi.

Ba’zi ma’lumotlarga ko‘ra, qulay sharoitlar uchun kiyim ostidagi havo namligi $20-40\%$ ni tashkil qiladi, boshqa hollarda $32-36^{\circ}\text{C}$ teri haroratida $50-60\%$ ko‘rsatkichlar beriladi.

Past havo harorati va $52-57\%$ namlikda kiyim ostidagi havo namligi doimo past bo‘lib, $14-19\%$ ga teng. Kiyim paketidagi namlikning harakati namlikni pasaytirish yo‘nalishida sodir bo‘ladi va kiyim sumkasining alohida qatlamlarini isitishning turli darajalari bilan bog‘liq bo‘lgan, harorat farqiga bog‘liq. Kiyim ostidagi havo namligi uning haroratiga teskari nisbatda taqsimlanadi.

Tana atrofidagi havo harorati va namligini ma’lum darajada ushlab turishdan tashqari, kiyim terini quruq holda ushlab turishi kerak, chunki kiyim yaratadigan qulaylik qanchalik katta bo‘lsa, epidermal terni olib tashlashga yordam beradi. Konfor hissi va terining namligi o‘rtasidagi bog‘liqlik, aftidan, namlik teri orqali nafas olishga xalaqit berishi bilan izohlanadi.

Bir nechta talablar barcha kiyimlar uchun umumiydir, kiyimning og‘irligi. Kiyimning dizayni va uning nafasga olishga xalaqit bermasligi, harakatlanish, qon aylanishining qiyinligi va tananing boshqa fiziologik funksiyalari salbiy ta’sir ko‘rsatmasligi kerak

Ustki kiyim turiga quyidagi talablar qo'yiladi:

1. Kiyimning termal himoya xususiyatlari inson faoliyati va u ishlatiladigan atrof-muhit sharoitlariga mos kelishi kerak. Shuning uchun kiyimdagi bu xususiyat tartibga solinishi kerak.

2. Kiyim va uning alohida qismlarining havo o'tkazuvchanligi ham ish sharoitlariga mos kelishi va kiyimda sozlanishi kerak.

3. Kiyimning ichki qatlamlari gigroskopik va oson quritilishi kerak. Kiyim inson terisidan namlikning chiqishiga xalaqit bermasligi kerak.

4. Kiyimlar yumshoq va engil bo'lishi kerak.

5. Kiyim konstruksiyasi odamga turli harakatlarni amalga oshirish imkonini berishi, kiyinish va yechish uchun qulay bo'lishi, harakat va qon aylanishini cheklamasligi kerak.

Sintetik materiallardan tayyorlangan mahsulotlar bir qator o'ziga xos xususiyatlarga ega. Shuning uchun bunday kiyimlarga qo'shimcha talablar qo'yiladi. Bu talablarga quyidagilar kiradi:

1. Kiyim ishlab chiqarish uchun ishlatiladigan materiallar va moddalarning kimyoviy barqarorligi.

2. Kiyimlarni elektrlashtirish darajasi belgilangan sanitariya me'yorlaridan oshmasligi kerak.

3. Sintetik materiallardan tayyorlangan kiyimlar zaharli bo'lmasligi, terining tirnash xususiyati va kasalliklarga olib kelmasligi kerak.

Kimyoviy barqarorlik talablari polimer materiallardan ko'chib o'tadigan moddalardan inson salomatligi uchun potentsial xavflarni aniqlash bilan bog'liq holda paydo bo'ldi. Toksikologik hodisalar tabiiy tolalardan tayyorlangan materiallarni qayta ishlashda ishlatiladigan maxsus emdirish va pardoqlash vositalaridan ham kelib chiqishi mumkin.

Kiyimlarni elektrlashtirish uchun sinovlar tabiiy tolalardan tayyorlangan kiyimlarga nisbatan qarama-qarshi belgining zaryadlarining kattaligini aniqlashga xizmat qiladi.

Har yili G'n'K dizaynerlari va texnologlari yangi narsalarni qidirmoqdalar - materiallar, texnologiya va stilistik echimlar sohalarida yanada mukammal, qulayroq va issiqroq qilish yo'llarini topish.

Topilmalardan biri ko'plab alyuminiy doiralar tufayli inson tanasining issiqligini aks ettiruvchi "omni-hit" astarli folga matosi edi. "Omni-hit" astar, eng konservativ hisob-kitoblarga ko'ra, issiqlikni o'z analoglariga qaraganda 20% yaxshiroq ushlab turadi, bu esa uni [ustki kiyimlari](https://scientific-jl.org/) uchun ideal echimga aylantiradi

Folga matolarini faqat professional sport kiyimlarida ishlatilgan: chang'ichilar, alpinistlar, biatlonchilar va uzoq vaqt davomida ochiq havoda bo'lgan barcha mutaxassislar uchun jihozlar. "Omni-hit" - alyuminiy folga nuqtalari bilan qoplangan

sintetik mato: bu nuqtalar issiqlikni aks ettiradi va qaytaradi, uning chiqib ketishiga yo‘l qo‘ymaydi va gigroskopik asosiy material tanadan ortiqcha namlikni olib tashlaydi, shuning uchun "issiqxona effekti" ning oldini olish mumkin. Mato isiydi va "nafas oladi", engil va qulay,

Tashqi tomondan metall matoni eslatuvchi astar, funkcionallikni tashqi go‘zallik bilan uyg‘unlashtiradi.

1-rasm. G'n'K kompaniyasining 2020/21 yilgi [qishki bolalar kiyimlari](#) kolleksiyasidan ZS-887 o‘g‘il bolalar ustki kiyimi.

Adabiyotlar

1. Мария Ильина. stilist Bjorn Larsen